

Nr 1033

Av herr Lindkvist, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 106, med förslag till lag om ställande av säkerhet vid sällskapsresa till utlandet.

I proposition nr 106 föreslås en lag med syfte att skydda resenärer vid s. k. skandalresor. Enligt förslaget skall arrangör av sällskapsresa till utomnordiskt land vara skyldig att ställa säkerhet genom ett garantibelopp av varierande storlek. Säkerheten skall dock gälla minst 200 000 kr. Säkerheten avses tas i anspråk för återbetalning av medel för resa som inställes samt för sällskapsresa som påbörjats men icke slutföres. I sistnämnda fallet skall säkerheten tas i anspråk för resenärernas fortsatta uppehälle i utlandet samt för deras hemresa.

Ianspråktagandet av ställd säkerhet skall prövas av en särskild nämnd, resegarantinämnden. Lagen avses träda i kraft den 1 juli 1967 och föreslås gälla till och med den 30 juni 1972.

Att de s. k. skandalresorna har väckt stor oro bland konsumenterna råder ingen tvekan om. Allmän enighet torde därför råda om skärpta åtgärder för undvikandet av sådana resor. För att närmare belysa frågan är det dock angeläget att de rätta proportionerna redovisas. Årligen företar ca 500 000 personer semesterresor utomlands med charterflyg och andra kommunikationsmedel. Dessa resor organiseras och genomföres som sällskapsresor. Antalet deltagare i s. k. skandalresor är mindre än 0,5 promille. Det är i stort sett samma arrangörer, som utnyttjar konkurslagen och möjligheten till straffrihet vid resebedrägerier, som svarar för de s. k. skandalresorna. Några skandalresor inom den auktoriserade och seriösa delen av resebyråbranschen har inte förekommit.

Som Svenska resebyråföreningen framhållit i sin remiss finns det ett frivilligt auktorisationsförfarande som förutom ställandet av ekonomisk säkerhet också kräver att resebyrå, researrangör eller reseagent skall uppfylla långtgående krav på erfarenhet, allmän duglighet och ingående branschkännedom. De kvalitativa kraven tillmättes stort värde. I den hårdnande konkurrensen ställs allt större anspråk på den seriöst arbetande arrangören av sällskapsresor. Några kvalitativa krav ställs emellertid inte i Kungl. Maj:ts proposition, som ensidigt bygger på ekonomiska garantier. Ett sådant betraktelsesätt strider mot de självklara krav som — förutom ekonomiska garantier — numera ställs på den snabbt expanderande rese-

byråbranschen, där god branschkänedom måste kombineras med utpräg-
lad känsla och förståelse för ständigt vidgade konsumentkrav.

Såväl långtgående krav på branschkänedom som vissa ekonomiska ga-
rantier har med framgång prövats inom det frivilliga auktorisationssyste-
met. Vid prövning av lagstiftande åtgärder bör i första hand de goda erfa-
renheterna från den frivilliga auktorisationen tas till vara. En etablerings-
kontroll i form av obligatorisk auktorisation ligger då närmast till. En obli-
gatorisk auktorisation bör — liksom den frivilliga auktorisationen — kom-
bineras med ställd ekonomisk säkerhet. Den säkerhet som de frivilligt auk-
toriserade reseföretagen skall ställa uppgår f. n. till 100 000 kr. — ett ga-
rantibelopp som enligt bestämmelserna kan omprövas. Medlen, som för-
valtas av Svenska trafik- och resebranschens auktorisationsnämnd (STR),
utsedd av handelskamrarnas nämnd, kan användas för vidtagande av åtgärder till resenärers skydd enligt i auktorisationsbestämmelserna intagna
normer. Det är av största vikt att de många små men för konsumenterna
starkt serviceinriktade reseföretagen inte påtvingas sådana ekonomiska sä-
kerheter att det menligt inverkar på deras verksamhet eller rent av omöjlig-
gör densamma. Minskad konkurrens kan medföra högre priser — och kan-
ske också försämrade service — vilket näppeligen kan anses ligga i konsu-
menternas intresse.

Även vid införandet av obligatorisk auktorisation för arrangerandet av
sällskapsresor utomlands är det önskvärt med en reklamationsnämnd med
ett vidgat konsumentinflytande. Även om några större sakinvändningar
inte kan göras mot det nuvarande förfarings sättet, är det för såväl arrangö-
ren som resenären en fördel att konsumenterna är väl företrädde i den
nämnd som har att pröva eventuella klagomål och ersättningskrav för den
enskilde resenären gentemot sällskapsresearrangören.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr
106,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om
förslag till lag om obligatorisk auktorisation för arrangör
av sällskapsresor utomlands och i anslutning därtill en
reklamationsnämnd med ett brett konsumentinflytande.

Stockholm den 25 april 1967

Oskar Lindkvist (s)